

۵۳۹۸۵/۱۱۶۸۰۶

۱۳۹۸/۹/۱۳

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی
رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی"
که به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه ۱۳۹۸/۷/۲۱ هیئت وزیران
با قید دو فوریت به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی
به پیوست تقدیم می‌شود.

حسن روحانی
رئیس جمهور

shenasname.ir

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالیٰ

مقدمه توجیهی:

با عنایت به انقضای مدت اجرای آزمایشی قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد - مصوب ۱۳۹۰ - و با توجه به نتایج حاصل از ارزیابی تأثیرات اجرای قانون مذکور در هشت سال گذشته و ضرورت اتخاذ تدابیر و اقدامات روزآمد برای تقویت شاخص‌های شفافیت، پایش، پاسخگویی و انضباط اداری و مالی، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

"لایحه مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی"**بخش اول - تعاریف و کلیات**

ماده ۱ - اصطلاحات مندرج در این قانون در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

۱- فساد: هر فعل یا ترک فعل عمدى که توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به صورت فردی، جمعی یا سازمان یافته صورت می‌گیرد و با نقض قوانین و مقررات یا سوءاستفاده از اختیارات قانونی منجر به کسب هرگونه منفعت یا امتیاز مستقیم یا غیرمستقیم برای خود یا دیگری می‌گردد یا ضرر و زیانی را به اموال، منافع، منابع یا سلامت و امنیت عمومی یا جمعی از مردم وارد می‌نماید.

تبصره - تعریف فوق تنها به منظور اعمال احکام و ضمانت اجراهای مقرر در این قانون کاربرد دارد و مبنای اعمال احکام و ضمانت اجراهای مذکور در قوانین دیگر از جمله حکم ماده (۲۸۶) قانون مجازات اسلامی - مصوب ۱۳۹۲، نمی‌باشد.

۲ - سلامت نظام اداری - مالی: وضعیتی که در نتیجه عواملی نظیر قانون گرایی، شفافیت، نظارت، پاسخگویی، انضباط اداری و مالی و شایسته‌سالاری در نظام اداری برقرار می‌باشد و امکان تأمین حسن عملکرد و همچنین شناسایی فساد اداری - مالی و زمینه‌های فسادخیز، پیشگیری از آن و همچنین مقابله با آن را فراهم می‌آورد.

۳ - ستاد: ستاد مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی موضوع ماده (۴) این قانون.

ماده ۲ - اشخاص مشمول این قانون عبارتند از:

۱ - قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از:

الف - قوه مجریه شامل وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات، دانشگاه‌ها و شرکت‌های دولتی، مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری دولتی، شرکت‌های بیمه دولتی و همچنین دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصريح نام است، اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته و یا از

قوانين و مقررات عام تبعیت نماینده نظیر وزارت جهادکشاورزی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و تمامی مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته به همه موارد مذکور.

ب - قوه مقننه شامل مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان، دیوان محاسبات کشور و تمامی سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته به آنها، اعضای شورای نگهبان و نمایندگان مجلس شورای اسلامی.

پ - قوه قضاییه شامل دادسراهای و دادگاه‌های دادگستری اعم از دادگاه‌های عام، خاص و ویژه، سازمان بازرگانی کل کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان قضایی نیروهای مسلح و تمامی سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته به آنها و همچنین شوراهای حل اختلاف.

۲- نهادها و واحدهای زیرنظر مقام معظم رهبری اعم از نظامی و غیرنظامی و تولیت آستان‌های مقدس و موقوفات و بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی و تمامی سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته به آنها.

۳- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع ماده (۳) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ - از جمله شهرداری‌ها، کمیته امداد امام خمینی (ره)، هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و همچنین تمامی سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته به آنها.

۴- شوراهای اسلامی شهر و روستا، بخش، شهرستان، استان، شورای عالی استان‌ها.

۵- مؤسسات و نهادهای مأمور به خدمات عمومی که عبارتند از اشخاص حقوقی که تحت نظرارت دولت عهده‌دار یک یا چند امر عمومی بوده و خدمات آنها جنبه عام المنفعه دارد نظیر مؤسسات اعتباری، بانک‌های خصوصی، شرکت‌های بیمه‌ای، شرکت‌های واسپاری (لیزینگ‌ها)، صرافی‌ها، تعاونی‌های اعتباری، صندوق‌های بازنشستگی، شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهام عدالت، کانون کارشناسان رسمی دادگستری، سازمان نظام پزشکی، جامعه حسابداران و حسابرسان رسمی و سازمان نظام مهندسی.

۶- سایر اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی موضوع این قانون.

ماده ۳- اشخاص مشمول موظفند به منظور پیشگیری از فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی نسبت به انجام تکاليف عمومي و اختصاصي خود با در نظر گرفتن اصول زير اقدام نمایند:

۱- حاكمیت قانون

۲- شفافیت

۳- توسعه نظام نظارت و پایش داخلی

۴- توسعه دولت الکترونیک

۵- نظام پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری

۶- انضباط اداری - مالی

۷- حاکمیت فرهنگ دینی و اخلاقی

۸- حاکمیت شایسته‌سالاری

بخش دوم - ستاد مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی

ماده ۴- در اجرای فرمان هشت ماده‌ای مقام معظم رهبری مورخ ۱۳۸۰/۲/۱۰ و به منظور هماهنگی بین قوای سه گانه، ستاد مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

۱- معاون اول رئیس جمهور (رئیس ستاد)

۲- وزیر امور اقتصادی و دارایی

۳- وزیر اطلاعات

۴- وزیر دادگستری

۵- وزیر کشور

۶- رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور

۷- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

۸- معاون اول رئیس قوه قضائیه

۹- دادستان کل کشور

۱۰- رئیس سازمان بازرسی کل کشور

۱۱- نایب رئیس اول مجلس شورای اسلامی

۱۲- رئیس کمیسیون اصل نودم مجلس شورای اسلامی

۱۳- رئیس هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان

تبصره ۱- دبیرخانه ستاد زیر نظر معاون اول رئیس جمهور تشکیل و دبیر آن توسط وی منصوب می‌شود.

تبصره ۲- آیین‌نامه داخلی ستاد مشتمل بر چگونگی اداره جلسات و تصمیم‌گیری‌ها، وظایف دبیرخانه و سایر مسائل مربوط به تصویب ستاد می‌رسد.

تبصره ۳ - ستاد می‌تواند برای انجام برخی از وظایف قانونی خود حسب ضرورت کمیسیون‌های تخصصی مربوط را زیر نظر دبیرخانه ایجاد نموده و ترکیب، شرح وظایف و نحوه فعالیت آنها را مشخص نماید.

تبصره ۴ - به منظور کسب اطلاع و استفاده از نظرات نمایندگان دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، بخش خصوصی و جامعه مدنی و دانشگاهی، دبیر ستاد می‌تواند حسب موضوع از اشخاص مربوط در جلسات ستاد و کمیسیون‌های مربوط دعوت به عمل آورد.

ماده ۵ - وظایف ستاد عبارتند از:

- ۱- تصویب سیاست‌ها و راهبردها، اولویت‌ها و برنامه‌های پیشگیری از فساد و مقابله با آن و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی در چهارچوب سیاست‌های کلی نظام و قوانین موجود.
- ۲- تعیین شاخص سنجش فساد و سلامت اداری - مالی در سطح ملی و دستگاهی
- ۳- اتخاذ تصمیم در خصوص گزارش‌های واصله از دبیرخانه
- ۴- اتخاذ تصمیم راجع به گزارش‌های واصله در خصوص کیفیت و کفايت قوانین و مقررات ضدفساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی کشور
- ۵- تقویت هماهنگی، تعامل و انسجام بین سه قوه و بخش خصوصی و جامعه مدنی در راستای استفاده از ظرفیت‌های قوا در امر مقابله با فساد و سلامت نظام اداری - مالی.
- ۶- نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها و مصوبات ستاد از طریق دبیرخانه
- ۷- اتخاذ تصمیم در مورد گزارش‌های نظارتی دستگاه‌های ذی‌صلاح
- ۸- تدوین سیاست‌های رسانه‌ای مقابله با فساد با رعایت قوانین مربوط از جمله قانون آیین دادرسی کیفری - مصوب ۱۳۹۲ - و اصلاحات بعدی آن.
- ۹- همکاری با بخش خصوصی و استفاده از ظرفیت‌ها و امکانات آنها در انجام وظایف

ماده ۶ - ستاد موظف است گزارش اجرای این قانون را سالانه به مقام معظم رهبری و رؤسای سه قوه ارسال و با رعایت قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات - مصوب ۱۳۸۸ - برای اطلاع عموم منتشر نماید.

ماده ۷ - به منظور هماهنگی و راهبری و نظارت بر اجرای این قانون در مراکز هر یک از دستگاه‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۲) این قانون، کارگروه مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی با ترکیب زیر یا عنوانین مشابه آن تشکیل می‌شود:

- ۱- بالاترین مقام دستگاه (رییس) یا یکی از معاونین به تشخیص رییس (نایب رییس)
- ۲- مدیر واحد بازرسی و مدیریت عملکرد و پاسخگویی به شکایات (دبیر)

۳- مدیر واحد حراست

۴- مدیر واحد حقوقی

۵- مدیر مرکز فناوری اطلاعات

۶- ذی حساب (یا مدیر مالی)

۷- مسئول هماهنگی هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان

۸- سایر اشخاص به تشخیص بالاترین مقام دستگاه (حسب موضوع مورد بحث)

تبصره - شورای عالی اداری موظف است ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون نسبت به شناسایی و ساماندهی و عنلالزوم انحلال کارگروه‌ها و شوراهایی که دارای وظایف مشابه هستند اقدام نماید.

بخش سوم - تکاليف اشخاص مشمول

ماده ۸- سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است به منظور مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی با هماهنگی و تأیید ستاد نسبت به موارد زیر اقدام نماید:

۱- آسیب‌شناسی ساختار دستگاه‌های مسئول مقابله با فساد کشور با هماهنگی و مشارکت دستگاه‌های مزبور و پیشنهاد اصلاح آن به مراجع ذی‌ربط.

۲- آسیب‌شناسی نقاط فسادخیز و فرآیندهای در معرض آسیب و فساد اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۲) این قانون با هماهنگی و مشارکت دستگاه‌های مزبور و پیشنهاد اصلاح آن به مراجع ذی‌ربط.

۳- نظارت بر اجرای حقوق شهروندی در نظام اداری و آسیب‌شناسی نحوه اجرای آن و ارایه پیشنهادهای اصلاحی به مراجع ذی‌ربط.

۴- تهیه و تدوین منشور اخلاقی حرفه‌ای کارگزاران نظام با همکاری سایر دستگاه‌ها براساس منابع اسلامی و متناسب با توسعه علوم و تجربیات روز دنیا.

۵- چگونگی مدیریت تعارض منافع در اشخاص مشمول.

۶- تعیین معیارها و استانداردها و تأیید اصالحت نرم افزارهای اداری - مالی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی.

تبصره - سازمان موظف است گزارش عملکرد این ماده را به صورت سالیانه و حسب مورد در اختیار ستاد قرار دهد.

ماده ۹- به منظور بهبود فرهنگ عمومی مقابله با فساد و تقویت نظارت همگانی، سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون ضمن

آسیب‌شناسی سامانه‌های پاسخگویی به شکایات و چگونگی بهره‌برداری از ظرفیت این سامانه‌ها، دستورالعمل اجرایی استقرار نظام پاسخگویی به شکایات اعم از حضوری و غیرحضوری و متنضمین فرایندها، روش‌ها، استانداردها، زمانبندی، چهارچوب و نحوه پاسخگویی به شکایات از اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) ماده (۲) این قانون را تهیه نماید.

دستورالعمل مذکور پس از تأیید ستاد به تصویب شورای عالی اداری می‌رسد.

تبصره ۱ - اشخاص مشمول این ماده موظفند براساس اطلاعات حاصله، گزارش‌های تحلیلی - آماری فصلی و سالانه، با تأکید بر فراوانی شکایات را به منظور تحلیل و شناسایی و آسیب‌شناسی فساد آماده کرده و در اختیار سازمان یادشده قرار دهند.

تبصره ۲ - سازمان یادشده موظف است نتایج مطالعات خود را در قالب گزارش‌های دوره‌ای به همراه پیشنهادهای لازم تهیه و برای اتخاذ تصمیم به ستاد و هیئت وزیران ارایه نماید. ستاد موظف است گزارش فصلی خلاصه شکایات مطرح شده و پاسخ‌های ارایه شده را تهیه و جهت اطلاع‌رسانی مردم در دیدارگاه‌های عمومی قرار دهد.

ماده ۱۰ - سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است سازوکارهای لازم جهت سنجش میزان سلامت اشخاص مشمول را با استفاده از توان و ظرفیت مراکز دانشگاهی، بخش خصوصی و سازمان‌های مردم نهاد و دستگاه‌های اجرایی فراهم آورد. نتایج و گزارش‌های سنجش‌های صورت گرفته به صورت دوره‌ای و یا سالیانه و تا پایان خرداد ماه سال بعد به طرق مقتضی اعلام عمومی می‌گردد.

تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد سازمان یادشده به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۱ - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تعیین معیارها، ضوابط و استانداردهای نرم‌افزارهای اداری و مالی.

۲- تهیه و تدوین الزامات پیشگیری از مفاسد اقتصادی و مقابله با آنها منطبق بر ضوابط تعامل‌پذیری دولت الکترونیک در فرآیندها، پایگاه‌ها و اطلاعات و سامانه‌های الکترونیکی از جمله سامانه‌های مقابله با فساد با همکاری وزارت اطلاعات و سازمان اداری و استخدامی کشور و ارایه آن به شورای اجرایی فناوری اطلاعات جهت تصویب.

تبصره ۱ - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است الزامات موضوع بند (۲) فوق را در چهارچوب یادشده حداقل هر دو سال یک بار بازبینی و در صورت لزوم اصلاح نموده و به تصویب ستاد برساند.

۵۳۹۸۵ / ۱۱۶۸۰۶

۱۳۹۸/۹/۱۳

تبصره ۲- اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) ماده (۲) این قانون موظفند ظرف یک سال پس از لازم الاجرا شدن مصوبه موضوع بند (۲) این ماده، نسبت به پیاده‌سازی و استقرار سامانه‌های الکترونیکی خود به نحوی اقدام نمایند که امکان تعامل الکترونیکی در سطوح مختلف با سایر سامانه‌های الکترونیکی اشخاص مشمول با رعایت اصول صحت، تمامیت، صیانت از داده‌ها و اصول انکارناپذیری فراهم شود.

ماده ۱۲- اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۲) این قانون موظفند از نرم‌افزارهای مورد تأیید کارگروه موضوع بند (۲) ماده (۱۱) این قانون استفاده و ظرف یک سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون نرم‌افزارهای مورد استفاده خود را با الزامات مربوط سازگار نمایند.

ماده ۱۳- در صورتی که شرکت تولیدکننده نرم‌افزارهای اداری و مالی، پس از تأیید آنها در مراجع مربوط برخلاف استانداردهای مصوب نسبت به تغییر در نرم‌افزار اقدام نماید یا به تقلب در طراحی نرم‌افزارها اقدام کند، رتبه‌بندی آن شرکت برای سه سال لغو و متخلف تا پنج سال حق ثبت حقوق مادی و معنوی هیچ نرم‌افزاری را نخواهد داشت.

ماده ۱۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است به منظور افزایش شفافیت، گسترش رقابت در کشور و پیشگیری از فساد، اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- شناسایی نقاط فسادخیز و اعمال نظارت بر فعالیت‌های اقتصادی اشخاص حقوقی در حیطه وظایف قانونی خود و انعکاس هرگونه سوچریان به همراه پیشنهادهای اصلاحی به مراجع ذی صلاح و دبیرخانه ستاد

۲- راه اندازی سامانه جامع صورت‌های مالی برای بارگذاری صورت‌های مالی و گزارش‌های حسابرسی و بازرگانی اشخاص حقیقی و حقوقی که به موجب قانون و مقررات مکلف به انجام آن هستند.

تبصره ۱- نحوه شناسایی نوع و مصاديق نقاط فسادخیز فعالیت‌های اقتصادی موضوع بند (۱) این ماده در چهارچوب مصوبات ستاد خواهد بود. نحوه اعمال نظارت بر فعالیت‌های اقتصادی اشخاص حقوقی به موجب آین نامه‌ای خواهد بود که ظرف شش ماه از ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- دستورالعمل اجرایی بند (۲) این ماده همزمان با راه اندازی و بارگذاری سامانه مذکور توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه خواهد شد.

تبصره ۳- تمامی دستگاه‌های ذی صلاح نظیر سازمان امور مالیاتی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شرکت‌های بیمه و مؤسسات اعتباری غیربانکی و دستگاه‌های نظارتی که حسب وظایف قانونی یا به واسطه فعالیت اقتصادی خود و نیز سایر اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر که

نیازمند دسترسی به صورت‌های مالی به همراه گزارش حسابرسی یا گزارش بازرس قانونی هستند، موظفند استعلام‌های مورد نیاز خود را از سامانه جامع صورت‌های مالی دریافت نمایند.

ماده ۱۵ - به منظور جلوگیری از فساد در حوزه زمین و با هدف ایجاد هماهنگی، تمرکز و تبادل سامانه‌ای (سیستمی) اطلاعات پایه، تبیین دقیق فرآیند صدور مجوزها و ایجاد امکان استعلام برخط آنها، جلوگیری از تعارض اقدامات دستگاه‌ها با حفظ مأموریت‌های قانونی آنها، پیشگیری از صدور مجوزهای خلاف قانون و متعارض دستگاه‌های مختلف، دریافت، تجزیه و تحلیل گزارش‌ها و اقدامات مشکوک، شناسایی از طریق سامانه و ارجاع تخلفات و جرایم مرتبط با اراضی و املاک به مراجع رسیدگی کننده، ارایه خدمات صرفاً از طریق سامانه پنجره واحد و نظارت بر حسن اجرای اقدامات دستگاه‌ها، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، جهادکشاورزی، راه و شهرسازی، اطلاعات و کشور، سازمان حفاظت محیط‌زیست، سازمان ثبت استاد و املاک کشور به همراه شهرداری‌ها و سازمان‌های تابع آنها از جمله سازمان جنگل‌ها، مراعت و آبخیزداری کشور، سازمان امور اراضی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط و با استفاده از ستادهای استانی، سامانه جامع زمین را ایجاد و راهاندازی نماید. تمامی دستگاه‌های اجرایی و نظارتی و همچنین مراجع ذی‌ربط زیر نظر قوه قضائیه از جمله سازمان ثبت استاد و املاک کشور موظف به همکاری و هماهنگی کامل در این خصوص می‌باشند.

ماده ۱۶ - در راستای ارتقای شفافیت و پیشگیری از فساد و تسهیل رقابت و منع انحصار، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت آیین نامه اجرایی میزان و شرایط دسترسی به بازار کالا و خدمات عمومی، یارانه‌ای و انحصاری، ارزیابی و ضعیت و تعیین محدوده بازار کالا و خدمات را تهیه و ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران برساند.

ماده ۱۷ - هرگونه واردات و صادرات از کلیه مرزهای زمینی، هوایی و دریایی از جمله اسکله‌ها، بنادر، فرودگاه‌ها و مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و سایر موارد توسط اشخاص حقیقی و حقوقی، منوط به استقرار گمرک و رعایت قوانین و مقررات امور گمرکی و سایر قوانین و مقررات مربوط به صادرات و واردات می‌باشد.

ماده ۱۸ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است:

۱- با دریافت نظرات دبیرخانه ستاد و عنداللزوم نظرات دستگاه‌های ذی‌ربط و در حدود وظایف قانونی خود با آسیب‌شناسی عملکرد موجود و شناسایی نقاط فسادخیز در حوزه پولی و بانکی حسب مورد شامل بانک‌ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی، شرکت‌های تعاونی اعتبار، صندوق‌های قرض‌الحسنه، شرکت‌های واسیاری (لیزینگ) و صرافی‌ها و با مد نظر قرار دادن استانداردهای لازم و تجارب مفید

بین‌المللی، ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون برنامه عملیاتی با زمان‌بندی مشخص را تهیه و جهت تصویب به ستاد ارایه نماید و بر مبنای آن اقدامات مدیریتی، قانونی و انتظامی لازم در جهت پیشگیری و مقابله با فساد در نظام بانکی کشور را به مرحله اجرا بگذارد.

۲- فهرست نهادهای پولی و بانکی دارای مجوز را از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی خود و سایر رسانه‌های ارتباط جمعی و شبکه‌های اجتماعی منتشر نموده و در دسترس عموم قرار دهد و تغییرات حاصله را نیز بروزرسانی کند. همچنین در ذیل فهرست مذکور به غیرمجاز بودن سایر موارد، تصریح و موارد غیرمجاز را نیز به صورت دوره‌ای اطلاع‌رسانی کند.

تبصره - نحوه شناسایی نوع و مصادیق نقاط فسادخیز موضوع بند (۱) این ماده در چهار چوب مصوبات ستاد خواهد بود.

ماده ۱۹- در راستای پیشگیری از فساد و مقابله با آن و به منظور ارتقای سلامت نظام اداری - مالی:

۱- عدم اجرای قوانین و مقررات مرتبط و نیز ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که منجر به اقدامات بازارشکنانه (دامپینگ) در حوزه نظام‌های پرداخت و بانکداری الکترونیکی شود، موجب طرح موضوع در هیئت انتظامی بانک‌ها موضوع ماده (۳۴) قانون پولی و بانکی کشور می‌گردد.

۲- اعطای هرگونه تسهیلات، صدور ضمانت‌نامه‌های بانکی، گشایش اعتبار استنادی، افتتاح حساب جاری و اعطای دسته چک توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به اشخاص بدحساب شبکه بانکی ممنوع است.

تبصره - ضوابط قرار گرفتن در فهرست اشخاص بدحساب و خروج از آن به موجب دستورالعملی است که ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد. دستورالعمل مذکور در سامانه قوانین و مقررات کشور منتشر خواهد شد.

۳- هر گونه اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی توسط هر شخص در حوزه وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر بانک‌ها در حوزه‌های ارزی، ریالی، نظارتی و اعتباری، مشمول مجازات‌های مقرر در قانون مجازات اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی - مصوب ۱۳۱۵ - خواهد بود.

۴- ایجاد هرگونه مؤسسه تحت عنوان بانک یا مؤسسه اعتباری یا صندوق قرض الحسنہ یا شرکت تعاقنی اعتبار، واسپاری و صرافی و یا هرگونه اشتغال به عملیات پولی و بانکی و انجام اقداماتی از قبیل ایجاد دفتر یا شعبه و انجام تبلیغات عمومی از طریق رسانه، نصب تابلو و سایر روش‌ها برای

انجام امور مذکور، بدون مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی جرم محسوب و مؤسسان و مدیران مربوط به مجازات‌های تعزیری درجه چهار محکوم می‌شوند. این مجازات قابل تخفیف، تبدیل، تعدیل و آزادی مشروط نخواهد بود.

۵- انجام عملیات بانکی و بانکداری الکترونیکی خارج از ضوابط ابلاغی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به منزله عملیات غیرمجاز بانکداری محسوب می‌شود.

۶- هرگونه فعالیت غیرمجاز اشخاص در حوزه پولی و بانکی از طریق ایجاد تعاملات غیرقانونی با مدیران و کارکنان بانک‌ها که منجر به انجام اموری از قبیل رفع سوء اثر از چک، اخذ فوری پاسخ استعلامات و انجام تبلیغات برای انجام این امور گردد، در حکم تحصیل مال از طریق نامشروع می‌باشد.

۷- ارایه هرگونه خدمات زیرساخت‌های مخابراتی و داده‌ای و اینترنتی از جمله خدمات بانکداری الکترونیکی، همراه بانک و تلفن بانک به مقاضیان تأسیس مؤسسات اعتباری قبل از اخذ مجوزهای لازم و اعلام موافقت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است و مسئولیت پاسخگویی در مراجع قضایی و اداری در این خصوص بر عهده مرتکب و نظارت و پیگیری بر این امر بر عهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

۸- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است در مورد آن دسته از مؤسسات و فعالان حوزه پولی و بانکی که حسب اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قادر مجوز لازم بوده یا تمام یا بخشی از فعالیت آنها خارج از مجوز مربوط می‌باشد بلافصله از تاریخ ابلاغ این بانک نسبت به مهر و موم (پلمپ) مؤسسات مزبور و تعطیلی فعالیت مربوط اقدام نماید.

۹- هر گونه سپرده‌گذاری در مؤسسات اعتباری غیرمجاز ممنوع و تبعات منفي ناشی از آن بر عهده سپرده‌گذار است.

تبصره - مراجع ذی صلاح نظیر سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان ثبت احوال کشور، دفاتر اسناد رسمی، سازمان امور مالیاتی و بیمه‌ها و سایر دستگاه‌های اجرایی مکلفند امکان استعلام اطلاعات مورد نیاز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا دستگاه‌های نظارتی و امنیتی برای اهداف مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام بانکی را از طریق سامانه و به صورت برخط بدون اخذ هرگونه هزینه فراهم نمایند.

ماده ۲۰- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور موظف است با هماهنگی وزارت‌خانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دادگستری و سایر دستگاه‌های ذی ربط طی برنامه عملیاتی با زمانبندی مشخص، ضمن آسیب‌شناسی قوانین، مقررات و عملکرد موجود و رعایت اصول ماده (۳) این قانون، اقدامات مدیریتی پیشگیری از فساد را به همراه اقدامات قانونی لازم جهت از بین بردن زمینه‌های

فساد در بخش سلامت، کاهش عناوین مجرمانه و تخلفات، متناسب سازی تنبیهات اداری و قضایی، ساماندهی مجوزهای ارایه خدمات مرتبط، جلوگیری از انحصار در ارایه خدمات پزشکی و سلامت، پایش و نظارت بر شرکت‌های تولید، توزیع، واردات و صادرات دارو و تجهیزات، نظام نظارت و اعتباری‌خشی بیمارستان‌ها، مراکز بهداشتی، تشخیصی و درمانی، داروخانه‌ها اعم از دولتی، غیردولتی، خصوصی و خیریه، نظام مندسازی طبابت‌های سنتی و غیررسمی به عمل آورده و گزارش اثربخشی برنامه‌ها و اقدامات را در مقاطع زمانی شش ماهه و سالانه به ستاد ارایه و جهت اطلاع مردم منتشر نماید.

ماده ۲۱ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است با همکاری وزارت‌خانه‌های آموزش و پژوهش و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری ریس‌جمهور و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون ضمن شناسایی نقاط فساد‌خیز نظام پژوهشی کشور نسبت به تدوین نظامنامه پژوهشی اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۲) این قانون و دانشگاه‌ها و سایر مراکز علمی کشور با لحاظ رویکردهای زیر و ارسال آن به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری جهت تصویب اقدام نماید:

۱- باز تعریف و الکترونیکی کردن مراحل اعلام نیاز، فراخوان، عقد قرارداد، اجرا، نظارت و کاربرد پژوهش‌ها

۲- هدایت پژوهش‌ها به سمت رفع نیازها و چالش‌های کشور

۳- تقویت سامانه‌های موجود مانند ایران‌دک و شیوه بهره‌برداری از آن‌ها مانند استعلام، ارزیابی و انتشار عمومی پژوهش‌های غیرمحرمانه ضمن حمایت از حقوق مالکیت فکری
تبصره - اشخاص مشمول موضوع این ماده و دانشگاه‌ها و سایر مراکز علمی کشور موظفند نسخه‌ای از پژوهش‌های خود را در این سامانه ثبت نمایند و قبل از هر گونه اقدام پژوهشی نسبت به استعلام از این سامانه اقدام نمایند.

ماده ۲۲ - وزارت اطلاعات موظف است:

۱- نقاط مهم و آسیب‌پذیر در فعالیت‌های مالی و اقتصادی کلان را شناسایی و نتایج و پیشنهادهای اصلاحی لازم را به اشخاص مشمول، ستاد و سایر مراجع ذی‌صلاح ارایه نماید. اشخاص مذکور موظفند پیشنهاد و اصله را بررسی و پاسخ خود را ظرف سه ماه به وزارت اطلاعات و ستاد اعلام نمایند. در صورت وجود گزارش‌های موثق و یا قرائن معتبر مبنی بر وقوع فساد، وزارت مذکور نسبت به اولویت‌بندی آنها و کسب مجوز قضایی لازم برای پیگیری اقدام می‌نماید.

۲- با هماهنگی ستاد نسبت به ایجاد بانک اطلاعات یکپارچه فعالیتهای مالی و اقتصادی کلان اقدام و دسترسی مناسب و لازم را برای دستگاه‌های نظارتی و اجرایی ذی‌ربط در حدود قوانین فراهم نماید.

۳- گزارش‌های ارجاعی از ستاد در خصوص مفاسد موضوع این ماده را بررسی و ظرف سه ماه نتایج اقدامات خود را به ستاد اعلام نماید.

تبصره ۱- مصاديق فعالیت‌های مالی و اقتصادی کلان موضوع این ماده، ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون از سوی وزارت اطلاعات با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- دستورالعمل اجرایی ایجاد بانک اطلاعات یکپارچه و روزآمدسازی آن مشتمل بر اقلام اطلاعاتی، شیوه جمع آوری، تجمعی، طبقه‌بندی و نحوه تبادل آنها، دستگاه‌ها و سطح دسترسی آنها ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون از سوی وزارت اطلاعات تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳- اشخاص مشمول موظفند نسبت به ارائه اسناد و اطلاعات درخواستی وزارت اطلاعات موضوع این ماده اعم از عادی و طبقه‌بندی شده در چهارچوب و زمان تعیین شده توسط آن وزارت اقدام نمایند. اسناد و اطلاعات متضمن اسرار تجاری و مالکیت معنوی مربوط به اشخاص مشمول موضوع بندهای (۵) و (۶) ماده (۲) این قانون از شمول این حکم مستثنی می‌باشد.

تبصره ۴- وزارت اطلاعات در پرونده‌های موضوع این ماده علاوه بر گزارش‌دهی یا اعلام جرم به مراجع قضایی یا سایر مراجع رسیدگی کننده می‌تواند نسبت به پیگیری موضوع در مراجع مذکور از طریق معرفی نماینده حقوقی اقدام نماید. حکم این ماده نافی مسئولیت‌های قانونی دستگاه‌های ذی‌ربط نخواهد بود.

ماده ۲۳- وزارت اطلاعات مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون؛ آیین‌نامه اجرایی نحوه پیشگیری از وقوع فساد در حوزه زمین را تهیه و جهت تصویب به هیئت وزیران ارسال نماید.

ماده ۲۴- ستاد کل نیروهای مسلح مکلف است به منظور پیشگیری از فساد و مقابله با آن و همچنین ارتقای سلامت نظام اداری - مالی حوزه نیروهای مسلح، نسبت به تدوین برنامه مقابله با فساد براساس تکالیف این قانون و سیاست‌های ضد فساد کشور اقدام و گزارش تحقیق این برنامه‌ها و اقدامات به عمل آمده را سالانه به مقام معظم رهبری و ستاد ارایه نماید.

ماده ۲۵- مرجع ملی کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مقابله با فساد موظف است:

۱- به منظور تحقق ارتقای سلامت نظام اداری - مالی، با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تمهیدات لازم برای توسعه و تقویت مشارکت جامعه مدنی از جمله سازمان‌های مردم نهاد در زمینه پیشگیری از فساد و مقابله با آن و همچنین ارتقای سلامت نظام اداری - مالی را در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط فراهم آورد و گزارش سالانه آن را به ستاد ارایه کند.

۲- به منظور بهبود فرهنگ عمومی مقابله با فساد و ارتقای مشارکت مردم در این زمینه، تقویت اصول مسئولیت پذیری، صداقت، پاسخگویی، قانون‌داری، شفافیت و صیانت از حقوق شهروندی، با همکاری دبیرخانه ستاد و دستگاه‌های ذی‌ربط برنامه جامع فرهنگی ضد فساد کشور را با در نظر گرفتن ابعاد زیر و با استفاده از همه ابزارهای در دسترس نظیر رادیو و تلویزیون، رسانه‌های جمعی، شبکه‌های اجتماعی، روزنامه‌ها، پایگاه‌های اطلاع‌رسانی، مساجد، بسیج، ائمه جمعه و جماعات، مدارس و دانشگاه‌ها، نهادهای مدنی و همچنین با استفاده از ظرفیت سینما، موسیقی، فیلم و سریال تهیه و به تصویب ستاد برساند:

الف- افزایش آگاهی‌های عمومی در مقابله با فساد

ب- آموزش و اطلاع‌رسانی عمومی قوانین و مقررات مربوط

پ- ترغیب و تشویق شهروندان برای کنش‌های ضدفساد

ت- آموزش، روشنگری و تربیت اشخاص مسئولیت‌پذیر در مواجهه با هرگونه فساد

ث- نهادینه‌سازی آموزش مقابله با فساد در حوزه‌های دانشگاهی نظیر تعریف رشته مستقل و پودهای مدیریت مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی و دروس اختیاری در رشته‌های مرتبط، نشست‌ها و همایش‌ها

ج- تقویت مبارزه جدی و قانونی و معروفی متخلفین به دستگاه‌های قضایی

ج- اطلاع‌رسانی و پاسخگویی شفاف و مداوم به رسانه‌ها و جامعه مدنی

ح- اطلاع‌رسانی منظم و کارآمد به شهروندان در خصوص اقدامات مقابله با فساد

خ- تسهیل امکان گزارش تحلفات و مفاسد توسط مردم و مدیران

۳- همکاری و هماهنگی لازم در راستای اجرای بھینه تعهدات مرتبط با کنوانسیون مقابله با فساد سازمان ملل متحد را بین اشخاص مشمول انجام دهد.

۴- براساس گزارش‌های موضوع ماده (۱۰) این قانون و نتایج گزارش‌های مربوط، میزان انطباق با اصول مندرج در کنوانسیون مقابله با فساد سازمان ملل متحد را بررسی نموده، و پس از شناسایی خلاصه‌های موجود، راهکارهای متناسب مورد نیاز را در زمینه‌های اجرایی و تقنیّی به ستاد پیشنهاد نماید.

تبصره - آیین نامه اجرایی بندهای (۱) و (۲) این ماده به پیشنهاد مرجع یاد شده با همکاری دستگاه های ذی ربط از جمله وزارت خانه های آموزش و پژوهش و علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران پس از تأیید سمت است به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۶ - دیوان محاسبات کشور موظف است:

- ۱- گزارش های ارسالی ستاد درباره تخلفات مالی و محاسباتی مربوط به دستگاه های موضوع اصل (۵۵) قانون اساسی را بررسی و نتیجه اولیه آن را ظرف دو ماه به ستاد گزارش نماید.
- ۲- گزارشی از روند رسیدگی به تخلفات مالی را علاوه بر رییس مجلس به ستاد نیز ارایه کند تا عنداللزم ستاد نسبت به انتشار آن برای آگاهی عموم مردم اقدام نماید.

ماده ۲۷ - قوه قضاییه موظف است:

۱- در هر حوزه قضایی با توجه به حجم جرائم اقتصادی و مالی موضوع این قانون، شعبه یا شعب تخصصی را در دادسرها و دادگاهها با رعایت صلاحیت های قانونی برای رسیدگی به جرایم مذکور ایجاد نماید. قضاة این شعب باید دوره های مصوب آموزش های تخصصی را گذرانده یا بگذرانند.

۲- نسبت به استقرار و توسعه پایگاه اطلاعات مدیریت پرونده های مطروحه در دستگاه قضایی با تأکید بر موارد زیر اقدام نماید:

الف - تهیه نسخه الکترونیکی اطلاعات، اسناد و پرونده ها در پایگاه حداکثر (۲۴) ساعت پس از تولید یا دریافت

ب - تعیین شعب صالح و نوبت دهی رسیدگی به پرونده ها توسط پایگاه و قابلیت ردیابی و پیگیری فرآیند رسیدگی

پ - امکان ثبت نامه های وارد و لواح ارسالی به مراجع قضایی با احراز هویت اشخاص به صورت متمرکز در هر واحد قضایی

ت - امکان ارسال یا تحويل نسخه الکترونیک اوراق پرونده که مطالعه آن برای اصحاب دعوا مطابق قوانین، مجاز شناخته شده است.

ث - راه اندازی پایگاه اطلاعات آرای صادره قضایی

ج - تمرکز خلاصه اطلاعات پرونده های مطروحه در محلی مشخص در قوه قضاییه

چ - امکان ارایه اطلاعات لازم به کلیه دستگاه های نظارتی

تبصره - دستور العمل اجرایی این پایگاه ظرف سه ماه از تاریخ لازم اجرا شدن این قانون، توسط رییس قوه قضاییه تهیه و ابلاغ می گردد.

۳- لواح معارضت قضایی را به پیشنهاد وزارت دادگستری تهیه و از طریق هیئت وزیران به مجلس شورای اسلامی ارایه نماید. قراردادهای دو یا چند جانبه در خصوص جرایم و تخلفات موضوع این قانون باید حسب مورد حداقل یکی از موارد زیر را در برگیرد:

الف- استرداد متهمان و مجرمان.

ب- استرداد اموال و دارایی‌های نامشروع حاصل از جرایم و تخلفات موضوع این قانون.

پ- تبادل اطلاعات دربارهٔ جرایم اثبات‌شده یا در حال پیگیری مجرمان اقتصادی در محکم قضایی

۴- با در نظر گرفتن قوانین و مقررات داخلی و بهره‌گیری از حقوق و استانداردهای بین‌المللی با آسیب‌شناسی نقاط مستعد فساد و به منظور پیشگیری از فرست ارتکاب فساد و صیانت از حقوق مردم در قوه قضاییه نسبت به تدوین برنامه‌های بلند مدت، میان مدت و کوتاه مدت مقتضی در ابعاد زیر اقدام و پس از تصویب رییس قوه قضاییه اجراء نماید:

الف - تقویت سلامت نظام اداری قوه قضاییه در حوزه‌هایی نظیر انتصاب، ترفع، انتقال، دوره تصدی، کارآموزی، برکناری، مصونیت، آزادی بیان و حفاظت در برابر نفوذ ناروای سایر قوه، مدیریت تعارض منافع در حین و بعد از خدمت

ب - به حداقل رساندن فرصت‌های ارتکاب فساد در حوزه‌هایی نظیر سلامت کارکنان دادگاهها، ارجاع پرونده‌ها، حفظ استناد پرونده‌ها، مدیریت پرونده‌ها و دسترسی عادلانه

پ - ارتقای پاسخگویی، شفافیت، نظارت و انضباط اداری و مالی

ت - ارسال گزارش سالانه عملکرد برنامه ارتقای سلامت قوه و سایر اقدامات ضد فساد خود به مقام معظم رهبری و ستاد

۵- با آسیب‌شناسی قوانین و مقررات اجرایی و تنبیه‌ی و عملکرد موجود با هدف رفع خلاعه‌های قانونی موجود و جرم انگاری و برخورد قاطع با جرایم حوزه زمین، با هماهنگی وزارت‌خانه‌های راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی، کشور، اطلاعات، دادگستری، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، سازمان حفاظت محیط‌زیست و دبیرخانه ستاد و سایر دستگاه‌های ذی ربط ظرف یکسال از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به تدوین لایحه تشددید مجازات متجاوزین به اراضی ملی، دولتی، عمومی و منابع طبیعی و انفال اقدام نماید.

تبصره - قوه قضاییه در صورت وجود دلایل و قرایین معتبر دایر بر ارتکاب فساد از سوی کارکنان اداری و یا قضایی این قوه پرونده را به مراجع رسیدگی کننده ذی‌صلاح ارسال می‌نماید. مرجع رسیدگی موظف است با لحاظ قرایین و دلایل مذکور نسبت به تعلیق خدمت آنان از دو ماه تا یک سال اقدام نماید. در صورت ضرورت ادامه تعلیق، با نظر رییس دادگستری استان مربوط این مدت تا اتمام

۵۳۹۸۵ / ۱۱۶۸۰۶

۱۳۹۸/۹/۱۴

رسیدگی ادامه خواهد یافت. در صورت صدور رأی قطعی مبنی بر برائت در مراجع رسیدگی کننده،
ضمن رفع تعليق، متهم از حقوق و مزاياي ايام تعليق برخوردار خواهد شد.

ماده ۲۸ - سازمان بازرسي کل کشور موظف است:

- ۱- در اجرای تکاليف و وظایف مقرر و در راستاي حاكميت قوانين و ارتقاي آنها و پيشگيري از فساد گزارش تحقق اجرای اين قانون و ساير قوانين و مقررات مرتبط با فساد را به همراه پيشنهادهای اصلاحی به طور سالانه و نيز حسب مورد به مقام معظم رهبری و رؤسای سه قوه و ستاد ارایه نماید.
- ۲- هرگاه اقدامات فرد يا جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی يا قضايان به تشخيص آن سازمان فساد محسوب گردد، مراتب را جهت رسیدگي به قوه قضائيه اعلام نماید.
- ۳- گزارش های ارجاعی ستاد درباره فساد را مورد بازرسي و بررسی قرار داده و نتيجه اوليه را به صورت فوق العاده و نتایج تكميلي را ظرف دو ماه به ستاد ارایه نماید.

ماده ۲۹ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است در جهت جلوگيري از تضاد منافع و اشتغال خارج از ضوابط مدیران و کارکنان دولت در بدن مدیريتي يا هيئت مدирه و يا عناويں مشابه دیگر در اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) ماده (۲) اين قانون و يا انجام معاملات در حيطة کاري مربوط به آنها، نسبت به بروزرساني محتويات سامانه اطلاعات جامع اشخاص حقيقي و حقوقی ثبت شركتها با همکاري وزارت اطلاعات، سازمان اداري و استخدامي کشور، سازمان ثبت احوال کشور، ستاد کل نیروهای مسلح و ساير دستگاههای ذي ربط اقدام نماید و امکانات لازم جهت دسترسی ستاد و ساير دستگاههای اجرائي و نظارتی نظير سازمان بازرسي کل کشور و وزارت اطلاعات به اين سامانه را فراهم نماید.

تبصره - هرگونه انجام معامله و به کارگيري اشخاص داراي تضاد منافع بدون رعایت ضوابط قانوني ممنوع است و با متخلفين براساس قانون رسیدگي به تخلفات اداري برخورد خواهد شد. حکم اين تبصره ناسخ لايجه قانوني راجع به منع مداخله وزرا و نمایندگان مجلسين و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری - مصوب ۱۳۳۷ -، نخواهد بود.

بخش چهارم - ساير مقررات

ماده ۳۰ - بالاترین مقام اشخاص مشمول در حدود وظایف قانوني خود مسئول حسن اجرای اين قانون و مصوبات ستاد بوده و در قبال آنها پاسخگو می باشند و همچنین موظفند گزارش موردي و ادواری خود را در چهارچوب مصوبات ستاد از طريق دبيرخانه ارایه نمایند.

ماده ۳۱ - بازرسان، کارشناسان رسمي، حسابداران و حسابداران، ممیزان، ذي حسابها، ناظران، سردفتران دفاتر اسناد رسمي، مشاوران و کارگزاران رسمي و ساير اشخاصی که مسئول ثبت يا رسیدگي به اسناد، دفاتر و فعالیتهای اشخاص حقيقي و حقوقی در حيطة وظایف خود می باشند

موظفند در صورت مشاهده هرگونه فساد یا مواردی که به علت وجود دلایل و قرایین ظن قوی به وقوع فساد است، چنانچه ترتیبیاتی در قوانین دیگر نباشد، مرتب را طرف هفت روز کاری به بالاترین مقام دستگاه و یا مرجع نظارتی و مدیریتی مربوط اعلام نمایند. متفلکین از این حکم به جزای نقدی به میزان دو تا ده برابر ضرر و زیان وارد و نیز حسب مورد لغو پروانه یا لغو ابلاغ برای مدت پنج سال در انجمن‌ها، مؤسسات و اتحادیه‌های صنفی و حرفه‌ای محکوم می‌شوند.

تبصره ۱ - آیین نامه اجرایی نحوه شناسایی و گزارش موارد مشکوک به مفاسد اقتصادی طرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون با پیشنهاد وزارت دادگستری با همکاری دبیرخانه ستاد، سازمان بازرگانی کل کشور، سازمان حسابرسی کشور و وزارت اطلاعات تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲ - در مواردی که فساد یا مشکوک به فساد مربوط به بالاترین مقام دستگاه یا بستگان وی باشد، گزارش موضوع این ماده به مرجع نظارتی ذی صلاح اعلام می‌گردد. منظور از بستگان، افراد دارای قرابت نسبی یا سببی از طبقات اول و دوم تا هر درجه با اشخاص مشمول یا دارای قرابت نسبی یا سببی از طبقات اول و دوم تا درجه دوم با برادر و خواهر یا با عروس یا داماد اشخاص مشمول است. فرزندخوانده از نظر قرابت، در حکم فرزند است.

ماده ۳۲ - ذی حسابان و مدیران مالی دستگاه‌های مشمول سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) مکلفند در صورت عدم رعایت ضوابط مربوط به انجام معاملات مشمول سامانه مذکور از انعقاد قرارداد و همچنین انجام مراحل پرداخت نظری تعهد، حواله، پرداخت وجه امتناع نمایند. تخلف از این ماده، در حکم تصرف غیرمجاز در اموال دولتی است.

ماده ۳۳ - دولت مکلف است طبق مقررات این قانون نسبت به حمایت قانونی، قضایی، حقوقی و تأمین امنیت و جرمان خسارات مادی و معنوی اشخاص و خانواده آنان (پدر، مادر، خواهر و برادر و همسر و فرزندان) که تحت عنوان مخبر، شاهد، گزارش‌دهنده، مطلع، بازرس، اطلاعات صحیحی را برای پیشگیری، کشف یا اثبات جرم و تخلف و همچنین شناسایی مرتکب در اختیار ستاد، وزارت اطلاعات یا مرجع صالح قضایی، سازمان بازرگانی کل کشور، مقام ذی صلاح اداری یا هیئت رسیدگی به تخلفات اداری ذیربط قرار می‌دهند و به این دلیل در معرض تهدید و اقدامات انتقام‌جویانه قرار می‌گیرند، اقدام نماید. اقدامات حمایتی مذکور عبارتند از:

۱- عدم افشاء اطلاعات مربوط به هویت و مشخصات خانوادگی و محل سکونت یا فعالیت اشخاص مذکور، مگر در مواردی که قاضی رسیدگی کننده به لحاظ ضرورت شرعی یا محاکمه عادلانه و تأمین حق دفاع متهم افشاء هویت آنان را لازم بداند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۲- فراهم آوردن موجبات انتقال افراد مذکور با درخواست آنان به محل دیگر در صورتی که در اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲)، (۳) و (۴) ماده (۲) این قانون شاغل باشند.

۳- جبران صدمات و خسارات جسمی یا مالی در مواردی که امکان جبران فوری آن از ناحیه واردکننده صدمه یا خسارت ممکن نباشد.

۴- منوعیت هرگونه برخورد اداری از جمله اخراج، باخرید کردن، بازنگری نمودن پیش از موعد، تغییر وضعیت، جایه‌جایی، ارزشیابی غیرمنصفانه، لغو قرارداد، قطع یا کاهش حقوق و مزايا

تبصره ۱- چگونگی عدم افشاء اطلاعات موضوع بند (۱) این ماده و همچنین نحوه دسترسی اشخاص ذی‌نفع به اطلاعات مذکور، در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص می‌شود.

تبصره ۲- دستگاه اجرایی مربوط موضوع به انتقال افراد موضوع بند (۲) این ماده است و این انتقال نباید به هیچ وجه موجب تقلیل حقوق، مزايا، گروه شغلی و حقوق مکتبه آنان گردد.

تبصره ۳- دولت می‌تواند خسارت پرداخت شده موضوع بند (۳) این ماده را از واردکننده صدمه یا خسارت مطالبه نماید.

تبصره ۴- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بار مالی اجرای این ماده را همه ساله در بودجه سالانه وزارت دادگستری پیش‌بینی نماید.

تبصره ۵- اشخاص موضوع این ماده در صورتی مشمول مقررات این قانون می‌شوند که اطلاعات آنها مستند به شواهد و مدارک بوده و اقدامات آنان مورد تأیید مقامات ذی‌صلاح باشد.

تبصره ۶- آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف شش ماه پس از لازماً‌اجرا شدن این قانون به پیشنهاد وزارت اطلاعات با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت دادگستری تهییه و پس از تأیید ستاد به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۳۴- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در راستای پیشگیری از فساد و مقابله با آن، از وقوع فساد اطلاع یافته و یا هرگونه اسناد و مدارکی دال بر ارتکاب فساد به دست آورند، در صورتی که موضوع را به صورت حضوری یا از سایر طرق ممکن به یک یا چند مرجع نظارتی ذی‌صلاح منعکس نمایند از حمایت‌های قانونی موضوع ماده (۳۳) این قانون برخوردار می‌شوند.

ماده ۳۵- هرگونه گزارش یا اظهار خلاف واقع و تیز ارائه اسناد و مدارک غیرواقعي توسط اشخاص مشمول که موجب تضییع حقوق قانونی دولت یا شخص ثالث یا فرار از پرداخت عوارض یا مالیات یا کسب امتیاز یا مجوز یا موافقت اصولی ناروا گردد، جرم محسوب می‌شود. چنانچه برای عمل ارتکابی در سایر قوانین مجازاتی تعیین شده باشد، مرتکب به همان مجازات محکوم می‌شود. در غیر این صورت، علاوه بر لغو امتیازات مذکور، مرتکب به جزای نقدی معادل حقوق تضییع شده و

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

نیز جبران زیان واردہ با مطالبه ذی نفع محکوم می گردد. هر یک از کارکنان اشخاص مشمول که حسب وظیفه با موارد مذکور مواجه شوند مکلفند موضوع را به مقام بالاتر گزارش نمایند. مقام مسئول در صورتی که گزارش را مقرون به صحت تشخیص دهد مراتب را به مرجع قضایی اعلام می نماید. متخلقین از این تکلیف به مجازات یک تا سه سال انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی محکوم می شوند.

ماده ۳۶- اشخاص زیر تشویق می گردند:

۱- مدیران و کارکنان اشخاص مشمول و سایر اشخاصی که موفق به شناسایی، کشف فساد و معرفی افراد متخلق مذکور در این قانون گردند، مشروط بر آنکه تخلف یا جرم در مرجع صالح اثبات شود.

۲- مدیران و کارکنان اشخاص مشمول که طبق اعلام ستاد موفق به اجرای مطلوب این قانون شوند یا در طول یک سال میزان سلامت نظام اداری - مالی خود را ارتقاء بخشنند.

تبصره - آینه نامه اجرایی این ماده ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد سازمان اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و پس از تأیید ستاد به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۳۷- هر شخصی که مرتکب یکی از مصادیق فساد گردد علاوه بر مجازات‌های مقرر قانونی توسط مرتعج قضایی یا اداری، متناسب با جرم یا تخلف ارتکابی، تبعات اقتصادی و اجتماعی جرم، وضعیت مرتکب، کوشش وی برای کاهش آثار جرم یا جبران زیان ناشی از آن، به یک تا سه مورد از محرومیت‌های مندرج در بندهای (پ)، (ت)، (ج) و (ذ) ماده (۲۳) قانون مجازات اسلامی - مصوب ۱۳۹۲ - و یا محرومیت‌های زیر به مدت دو تا پنج سال محکوم می شود:

۱- شرکت در مناقصه‌ها و مزایده‌ها یا انجام معامله یا انعقاد قرارداد با اشخاص مشمول

۲- دریافت تسهیلات مالی و اعتباری از اشخاص مشمول

۳- عضویت در هیئت مدیره و مدیریت و بازرگانی هر نوع شرکت یا مؤسسه

۴- دریافت و یا استفاده از کارت بازرگانی و انواع معافیت‌های مقرر در قوانین مالی، مالیاتی و گمرکی

۵- اخذ موافقت‌نامه‌ی اصولی و یا مجوز واردات و صادرات

تبصره - تخلفات و جرایم قاچاق کالا و ارز از شمول این ماده خارج و مطابق مقررات قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز - مصوب ۱۳۹۲ - با اصلاحات بعدی عمل می شود.

ماده ۳۸- آن دسته از مأموران وزارت اطلاعات که در راستای مقابله با مفاسد حوزه فعالیت‌های مالی و اقتصادی کلان و مبارزه با تأمین مالی ترویریسم توسط این وزارت مأموریت می یابند، ضابط

۵۳۹۸۵/۱۱۶۸۰۶

۱۳۹۸/۹/۱۳

جمهوری اسلامی ایران

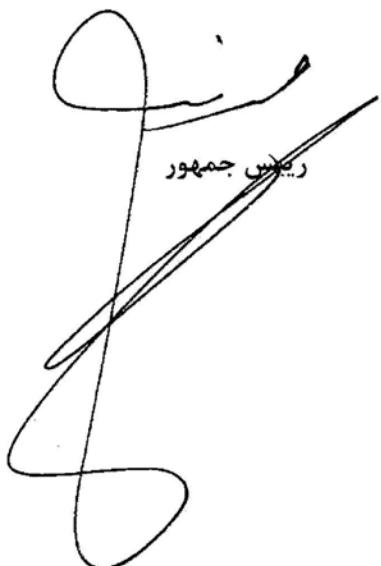
رئیس جمهور

خاص دادگستری محسوب می شوند. در مواردی که انجام تحقیقات توسط وزارت یادشده مستلزم کسب مجوز مرجع قضایی باشد، مرجع مذکور همکاری لازم را در چهارچوب قوانین به عمل می آورد.

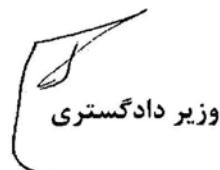
ماده ۳۹- آیین نامه اجرایی این قانون به استثناء مواردی که ترتیب خاصی برای آنها مقرر شده است، طرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن آن، توسط سازمان اداری و استخدامی کشور و با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت خانه های دادگستری، اطلاعات و امور اقتصادی و دارایی، معاونت حقوقی رییس جمهور و حسب مورد دستگاه مربوط تهیه و جهت تصویب به هیئت وزیران ارایه می شود.

ماده ۴۰- قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد - مصوب ۱۳۹۰/۸/۷

جمع تشخیص مصلحت نظام، نسخ می گردید.

رئیس جمهور

وزیر دادگستری